

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

**PODSUMOWANIE
PROCESU STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PROGRAMU
WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ
INTERREG POLSKA – SŁOWACJA 2021-2027**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Słowacja 2014-2020

Warszawa 2021 r.

Kierownik projektu	dr inż. Jacek Jaśkiewicz
Zespół autorski	mgr inż. Agnieszka Bartocha
	dr inż. Jacek Jaśkiewicz
	mgr inż. Aneta Lochno
	mgr Elżbieta Płuska
	dr inż. Iwona Rackiewicz
	mgr inż. Marek Rosicki
	BA Thomas Schönfelder
	mgr inż. Ireneusz Sobecki
	mgr Anna Wahlig
	mgr inż. Magdalena Załupka
	dr Ivan Pirman
	mgr Peter Hujo

Spis treści

1	WSTĘP	4
2	RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2.1	Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie	5
2.2	Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko	6
2.3	Uzyskanie wymaganych opinii.....	6
2.4	Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu	7
3	PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	9
3.1	Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko	9
3.2	Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	10
3.3	Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	10
3.4	Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych	10
4	ZAŁĄCZNIKI	11

1 WSTĘP

Program współpracy transgranicznej Interreg Polska – Słowacja 2021-2027 (dalej: Program) jest jednym z programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT), który będzie realizowany w perspektywie lat 2021-2027. Swoim zasięgiem obejmie obszary:

- **w Polsce** – w województwie śląskim: podregion bielski i powiat pszczyński z podregionu tyskiego; w województwie małopolskim: podregiony oświęcimski, nowosądecki, nowotarski oraz powiat myślenicki z podregionu krakowskiego; w województwie podkarpackim: podregiony krośnieński i przemyski, powiat m. Rzeszów oraz powiat rzeszowski z podregionu rzeszowskiego;
- **w Słowacji** – podregiony: Żyliński Kraj Samorządowy i Preszowski Kraj Samorządowy oraz powiat Spiska Nowa Wieś w Koszyckim Kraju Samorządowym.

Celem Programu jest wzmocnienie współpracy polsko-słowackiej, opartej na partnerstwie mającej na celu zrównoważony rozwój obszaru przygranicznego. Ten cel będzie realizowany w czterech kluczowych obszarach tematycznych: natura, transport drogowy, dziedzictwo kulturowe i turystyka oraz szeroko rozumiana współpraca transgraniczna.

Program będzie się przyczyniać też do realizacji celów polityki środowiskowej w obu krajach i rozwiązywania istniejących problemów w tym zakresie. Będzie też realizować cele określone w dokumentach strategicznych UE, jak i wpływać na osiągnięcie jej głównego celu, jakim jest uzyskanie neutralności klimatycznej w 2050 r.

Program będzie realizował przedstawione niżej cele polityki oraz cele Programu Interreg, szczegółowo określone w rozporządzeniach UE .

Cel polityki 2 – Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej,

Cel polityki 3 – Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności,

Cel polityki 4 – Europa o silniejszym wymiarze społecznym bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych,

Cel specyficzny Interreg – Lepsze zarządzanie współpracą.

Zgodnie z ustaleniami pomiędzy: Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Polsce oraz Ministerstwem Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowackiej, a także Ministerstwem Środowiska Republiki Słowackiej, ocena strategiczna oddziaływania na środowisko Programu była przeprowadzona równolegle przez oba kraje zgodnie z ustawodawstwem Polski i Słowacji. W jej wyniku powstał jeden dokument – Prognoza. Jest on sporządzony według przepisów prawa polskiego i rozszerzony o elementy objęte przepisami słowackimi, w tym w zakresie udziału społeczeństwa.

Postępowanie w sprawie oceny strategicznej określone jest Dyrektywą SEA¹, a także transponującymi tę dyrektywę do krajowych przepisów ustawami o ocenach oddziaływania na środowisko: polską ustawą (ustawa ooś)² i słowacką ustawą 24/2006³.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy ooś , do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie, zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych

¹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu na środowisko niektórych planów i programów na środowisko.

² Ustawa z dn. 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst ujednolicony Dz.U.2021 poz. 247).

³ Ustawa nr 24/2006 Z.z. o ocenie oddziaływania na środowisko oraz o zmianie niektórych ustaw, z późniejszymi zmianami.

rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów (Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Głównego Inspektora Sanitarnego – po stronie polskiej oraz przedstawione przez słowackie Ministerstwo Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji uwagi organów słowackich)
- zgłoszone uwagi i wnioski,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

2 RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu została stwierdzona na podstawie art. 46 ustawy ooś. Zgodnie z jego treścią przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 3 pkt 14 ustawy ooś, postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w czterech etapach:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii,
- zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu.

2.1 Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie

Zgodnie z przepisami polskimi i słowackimi dokonano uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy z organami właściwymi w obu krajach.

Uwagi do zakresu Prognozy zgłosiły następujące instytucje:

- **z Polski:**
 - Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
 - Główny Inspektor Sanitarny
- **ze Słowacji:**

Ministerstwo Środowiska we współpracy z Ministerstwem Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji przedstawiło zakres Prognozy z uwzględnieniem uwag z:

- Ministerstwa Kultury,
- Urzędu Powiatowego Liptovský Mikuláš,
- Žylińskiego Kraju Samorządowego,
- Koleji Republiki Słowackiej.

Zgodnie z procedurą zatwierdzania dokumentów strategicznych w Słowacji zgłaszane uwagi dotyczyły zarówno Programu, jak i Prognozy po opublikowaniu powiadomienia o Programie (zgodnie z Załącznikiem 2 do Ustawy 24/2006).

Wszystkie otrzymane uwagi dotyczące Prognozy zostały przeanalizowane z punktu widzenia możliwości ich uwzględnienia. Zostały one przedstawione w Raporcie dotyczącym ustalenia zakresu Prognozy (Scoping Report).

Ponadto w dniach od 19 maja do 2 czerwca 2021 r. w obu krajach przeprowadzono konsultacje społeczne zakresu Prognozy. Po stronie polskiej ani po stronie słowackiej nie zgłoszono uwag.

Wszystkie wskazania dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy zostały uwzględnione przy jej opracowywaniu.

2.2 Sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko

Przy opracowywaniu Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu, wzięto pod uwagę wymagania odnośnie zakresu i szczegółowości przedstawianych informacji, określone przez przepisy oraz organy właściwe w obu krajach.

Celem opracowania Prognozy zgodnie z obowiązującymi przepisami i uzgodnieniami, jest m.in.: kompleksowa analiza możliwych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją przewidzianych w Programie działań, ocena występowania oddziaływań skumulowanych, analiza możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych oraz potrzeby działań kompensacyjnych.

2.3 Uzyskanie wymaganych opinii

Zgodnie z Dyrektywą SEA, ustawą o oś i słowacką ustawą 24/2006, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu poddana została opiniowaniu przez organy właściwe ds. ocen oddziaływania na środowisko w Polsce i w Słowacji.

W ramach opiniowania Prognozy w Polsce otrzymano 9 uwag, w tym od: Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (8). Główny Inspektor Sanitarny poinformował, że nie zgłasza uwag.

W ramach opiniowania Prognozy w Słowacji przesłano 30 pism ze stanowiskami organów. W 18 z nich informowano o akceptacji Prognozy i czasami Programu lub też informowano o niezgłoszeniu uwag. Przeważająca liczba pism przesłana została przez jednostki terytorialne (19). Ponadto uwagi pochodziły: od organów administracji państwowej (8) i spółek państwowych (3).

Uwagi i opinie zostały przedstawione w załączniku nr 1. W tabeli zamieszczono komentarze i wyjaśnienia odnośnie stopnia oraz sposobu ich uwzględnienia w Prognozie.

Zgłoszone przez polskie organy właściwe uwagi i opinie dotyczyły:

- ujednoczenia i uspołnienia zapisów w Prognozie,
- uzupełnienia i wyjaśnienia zapisów w zakresie oddziaływań na różnorodność biologiczną,
- uzupełnienia rekomendacji odnośnie wyboru lokalizacji najbardziej korzystnych z punktu widzenia środowiska,
- uzupełnienia komentarza do podrozdziału dotyczącego oceny oddziaływań skumulowanych o wskazania dotyczące lokalizacji przedsięwzięć z punktu widzenia ryzyka, m.in. wystąpienia oddziaływania skumulowanego infrastruktury na obszarach chronionych i wymienienia obszarów chronionych, które są narażone na ryzyko wystąpienia oddziaływań skumulowanych, a także opisanie dla nich sposobów zapobiegania lub minimalizowania oddziaływań,
- uzupełnienia rozdziału dotyczącego rozwiązań alternatywnych,

-
- uściślenia rozdziału dotyczącego monitorowania skutków realizacji Programu oraz korekty wskaźników oceny,
 - wyjaśnienia proponowanych kryteriów wyboru projektów w zakresie budynków i zastosowania OZE.

Uwagi zgłoszone przez słowackie instytucje i organy właściwe dotyczyły:

- uwzględnienia w Prognozie oceny linii kolejowych,
- uzupełnienia w Prognozie listy zabytków w mieście Preszów,
- uwzględnienia w Prognozie nie tylko zmniejszenia negatywnych oddziaływań na środowisko projektów, ale także zapobiegania czy ich eliminowania,
- poprawy w wersji słowackiej niektórych terminów wynikających z nieprecyzyjnego tłumaczenia,
- rozszerzenia analiz o korzyści wynikające z realizacji projektów ukierunkowanych na zmniejszenie wpływu turystyki na środowisko we wrażliwych lokalizacjach,
- nieingerowania w obszary chronione,
- proponowania działań, które nie będą miały negatywnego wpływu na ochronę przyrody,
- współpracy ze słowacką służbą ochrony przyrody,
- uwzględnienia uwag zgłoszonych do Programu przez słowackie instytucje podczas opiniowania zakresu Prognozy,
- ograniczenia przewozów drogowych tirami,
- rozszerzenia opisów chronionych obszarów wodnych,
- kryteriów wyboru projektów,
- uwzględnienia w planowanych projektach/inwestycjach szczegółowych przepisów technicznych.

Ponadto, zgodnie ze słowacką ustawą 24/2006, Ministerstwo Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowacji zleciło wykonanie ekspertyzy nt. Programu wybranemu ekspertowi. W ekspertyzie stwierdzono, że proces oceny strategicznej Programu dokonany został zgodnie z ww. ustawą i powiązаныmi przepisami oraz instrukcjami metodologicznymi. Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana została na wymaganym poziomie merytorycznym. W związku z powyższym zaproponowano przyjęcie Dokumentu, a następnie wdrożenie dokumentu strategicznego zgodnie ze wskazaniami wyszczególnionymi w ekspertyzie.

2.4 Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu

Zgodnie z Dyrektywą SEA, a także krajowymi przepisami polskimi i słowackimi, Prognoza oddziaływania na środowisko poddana została konsultacjom publicznym.

Konsultacje publiczne prowadzone były od 30.07.2021 r. do 19.08.2021 r. Informacje o procesie zamieszczono na stronach internetowych:

w Polsce:

- BIP MFiPR: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/konsultacje-publiczne-prognozy-oddziaływania-na-srodowisko-dla-programu-interreg-polska--slowacja-2021-2027>
- EWT: <https://www.ewt.gov.pl/strony/wiadomosci/konsultacje-publiczne-prognozy-oddziaływania-na-srodowisko-dla-programu-interreg-polska-slowacja-2021-2027/>

-
- Funduszy Europejskich:
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/konsultacje-publiczne-prognozy-oddziaływania-na-srodowisko-dla-programu-interreg-polska-slowacja-2021-2027/>
 - Programu PLSK: <https://pl.plsk.eu/-/konsultacje-publiczne-prognozy-oddziaływania-na-srodowisko-dla-programu-interreg-polska-slowacja-2021-2027>

w Słowacji:

- Enviroportal: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-cezhranicnej-spoluprace-interreg-2021-2027-polsko-slovensko>
- Programu PLSK: <https://sk.plsk.eu/-/verejne-konzultacie-spravy-o-hodnoteni-vplyvu-strategickeho-dokumentu-na-zivotne-prostredie-programu-interreg-polsko-slovensko-2021-2027>
- Instytucji Krajowej: <https://www.mirri.gov.sk/aktuality/cko/informacia-k-vypracovaniu-spravy-o-hodnoteni-strategickeho-dokumentu-s-celostatnym-dosahom-a-strategickeho-dokumentu-s-celostatnym-dosahom/>

O konsultacjach publicznych poinformowano również w prasie publikując ogłoszenia 29.07.2021 r. i 3.08.2021 r. w „Dzienniku Gazecie Prawnej” oraz 30.07.2021 r. w dzienniku „Pravda”.

W ramach konsultacji publicznych zorganizowano spotkania publiczne:

- w Polsce (w formie webinarium) 13.08.2021 r.
- w Słowacji (spotkanie stacjonarne) 12.08.2021 r.

Informacje o spotkaniach publicznych zamieszczone zostały na stronach internetowych:

w Polsce:

- <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/rozpoczynamy-konsultacje-publiczne-program-interreg-polska-slowacja-2021-2027>
- <https://pl.plsk.eu/-/spotkanie-konsultacyjne-dotyczace-prognozy-oddziaływania-na-srodowisko>)

w Słowacji:

- <https://sk.plsk.eu/-/informacia-o-verejnem-prerokovani-na-slovensku>

Podczas tych spotkań nie zgłoszono żadnych uwag do Prognozy.

W konsultacjach mogli wziąć udział wszyscy, w tym również osoby prywatne. Dla zainteresowanych stron projekty dokumentów zostały opublikowane na stronach internetowych. Były również dostępne do wglądu w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwa Inwestycji, Rozwoju Regionalnego i Informatyzacji Republiki Słowackiej.

Uwagi i opinie można było składać:

- na formularzu elektronicznym, zamieszczonym na stronach internetowych,
- ustnie w trakcie spotkań konsultacyjnych.

W ramach konsultacji publicznych otrzymano 5 uwag: od osoby prywatnej z Żylińskiego Kraju Samorządowego (4) oraz od osoby reprezentującej Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie (1). Uwagi te dotyczyły:

- wykorzystania w Prognozie w części dotyczącej Słowacji wskazanych materiałów, w tym wyników projektu ConnectGREEN,
- powiązania działań z zieloną infrastrukturą,
- w projektach dotyczących zabezpieczania obszarów chronionych uwzględnienia projektów dotyczących prowadzenia gospodarki siedliskowej, np. w zakresie łąk lub zabezpieczania

siedlisk podmokłych przed wysychaniem, wejściem ludzi lub utrzymaniem łączności ekologicznej poprzez budowę ekoduktów w krytycznych miejscach kolizji,

- wymienia istotnych z punktu widzenia ocenianego projektu dokumentu celów środowiskowych dla jednolitych części wód,
- oceny typów działań pod kątem oddziaływania na każdy z celów środowiskowych dla jednolitych części wód,
- zweryfikowania propozycji rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu, w części dot. minimalizacji wpływu realizacji założeń Programu na stan wód oraz kryteriów i oceny projektów w kontekście wymogów mających na celu ochronę wód,
- określenia sposobu wykorzystania uzyskiwanych (w ramach monitoringu wdrażania ustaleń ocenianego dokumentu) danych o stanie środowiska lub o oddziaływaniu na środowisko. Przydatne może być określenie kryteriów, których wystąpienie spowoduje konieczność podjęcia działań naprawczych.

Uwagi zostały przeanalizowane z punktu widzenia możliwości ich uwzględnienia. Zestawienie wraz ze sposobem rozpatrzenia uwag zostało przedstawione **w załączniku nr 2**.

3 PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

3.1 Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

W Prognozie podano informacje o zawartości Programu, przedstawiono uwarunkowania ochrony środowiska wynikające z przepisów prawa, a także dokonano analizy aktualnego stanu środowiska określając najważniejsze wyzwania ochrony środowiska w uczestniczących w Programie krajach, w których rozwiązaniu Program powinien mieć udział. Na podstawie analiz, stwierdzono zgodność Programu z celami i kierunkami podstawowych dokumentów strategicznych Polski, Słowacji oraz UE, jak też na poziomie globalnym.

W wyniku analizy i oceny istniejącego stanu środowiska wskazano na istniejące problemy środowiskowe istotne z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju.

Wskazano, że odstępnie od realizacji Programu oznaczać będzie osłabienie realizacji strategicznych celów ochrony środowiska w kontekście szerszej perspektywy postrzegania tej problematyki. Brak realizacji Programu przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku. Przedsięwzięcia określone w Programie, jeśli w ogóle będą realizowane, to w dalszej perspektywie w zależności od dostępnych środków i występujących inicjatyw.

W ramach Prognozy dokonano analizy i oceny znaczących oddziaływań na środowisko. Oceną objęto przede wszystkim takie elementy środowiska jak: ludzie, zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczna, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne i zabytki. Zidentyfikowano oddziaływania na środowisko poszczególnych działań w odniesieniu do tych aspektów.

Przedstawiono je w formie matrycy pozwalającej na orientacyjną identyfikację oddziaływań na środowisko. Sumaryczna analiza oddziaływań wykazała, że realizacja działań wynikających z Programu będzie miała zdecydowanie pro-środowiskowe oddziaływanie. Natomiast odnośnie do zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań, wskazano podstawowe środki zapobiegające oraz ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. Realizacja Programu nie przewiduje skutków czy oddziaływań środowiskowych wymagających przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, w związku z czym nie przewidziano podjęcia działań w tym zakresie.

Ocenia się, że Program jako całość będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko i sprzyjać rozwiązaniu szeregu problemów dotyczących stanu środowiska w regionie. Niemniej niektóre obszary wsparcia, szczególnie w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej, mogą wpływać znacząco negatywnie na środowisko⁴ lub na jego poszczególne elementy. Szczegółowe wnioski w tym zakresie przedstawione są w odpowiednich rozdziałach Prognozy. Trzeba jednak zaznaczyć, że możliwe jest takie ukształtowanie planowanych przedsięwzięć, aby oddziaływania istotnie wyeliminować, ograniczyć lub skompensować.

Mając na uwadze cele i zakres Programu, na etapie opracowania Prognozy nie zidentyfikowano znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, w tym na ich integralność i spójność. Należy jednak zaznaczyć, iż nie zostały w Programie sprecyzowane konkretnie wszystkie projekty, jakie będą wspierane w ramach Programu. W związku z tym nie można zatem wykluczyć znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 w przypadku indywidualnych inwestycji, co może być ocenione dopiero na etapie projektowania.

Należy podkreślić, że Prognoza ma charakter ogólny, natomiast pełna ocena wpływu na środowisko będzie dokonana na poziomie przygotowania do realizacji poszczególnych projektów.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań Programu na środowisko w Prognozie zaproponowano zasady monitorowania skutków realizacji Programu oraz szereg rekomendacji zmniejszających negatywne oddziaływania lub ewentualne rozwiązania alternatywne.

3.2 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Na podstawie analizy zakresu Programu nie stwierdzono oddziaływań transgranicznych, choć takie mogą wystąpić przy ocenach poszczególnych projektów, jednak prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niewielkie. W związku z tym, postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko nie przeprowadzono.

3.3 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Proponuje się, aby podstawą monitoringu skutków realizacji Programu były zaproponowane wskaźniki związane z charakterem przedsięwzięć uwzględnionych w Programie, raporty o stanie środowiska publikowane w Polsce i Słowacji na poziomie państw oraz regionów objętych Programem oraz dane statystyczne i wyniki monitoringu poszczególnych inwestycji wspieranych poprzez Program (jeżeli taki monitoring dla nich będzie wymagany). Jeżeli wyniki regularnie prowadzonego monitoringu, będą wskazywały na pogorszenie stanu środowiska w regionie, należy zbadać czy nie jest to przyczyną projektów realizowanych w ramach Programu.

3.4 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

W Prognozie rozważono możliwość alternatywnego sformułowania Programu. Według przeprowadzonych analiz wariantów alternatywnych zawnioskowano o pozostawienie Programu w kształcie obecnym z szeregiem rekomendacji odnośnie jego realizacji. Podkreślenia wymaga, że Program wspiera realizację podstawowych dokumentów strategicznych UE, jak Strategii *Zielony Ład*. W tym wpisuje się zwłaszcza w cel osiągnięcia przez UE neutralności klimatycznej w 2050 r.

⁴ W rozumieniu przepisów ustawy ooś.

Jednocześnie Program wspiera realizację celów podstawowych dokumentów strategicznych Polski i Słowacji. Szczegółowe cele tych dokumentów przedstawiono w Załączniku 1 do Prognozy. Z punktu widzenia ochrony środowiska Program przyczynia się do rozwiązania wielu problemów związanych z ochroną środowiska. Stanowi wsparcie dla działań w tym zakresie prowadzonych ze środków krajowych. Bez Programu postęp w rozwiązywaniu problemów poprawy stanu środowiska w Polsce i Słowacji następowałby znacznie wolniej.

Biorąc pod uwagę powyższe proponuje się przyjąć Program wraz Prognozą jego oddziaływania na środowisko.

Taki sam wniosek zawarty jest w Stanowisko końcowe (Záverčné stanovisko⁵) wykonanej przez organy właściwe Słowacji, zgodnie z ustawą 24/2006.

4 ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Zestawienie opinii i uwag organów biorących udział w opiniowaniu dokumentów wraz z podjętym rozstrzygnięciem i jego uzasadnieniem.

Załącznik 2. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych wraz z podjętym rozstrzygnięciem i jego uzasadnieniem.

Załącznik 3. Część VI.3 Zalecenia dotyczące zmiany, dopracowania, modyfikacji projektu dokumentu strategicznego, Stanowisko końcowe Ministerstwa Środowiska Republiki Słowackiej.

⁵ <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-cezhranicnej-spoluprace-interreg-2021-2027-polsko-slovensko>